

TARTALOMJEGYZÉK

1. Előzmények: feltáráskori barlanghelyzet a Rózsadombon, a korábbi felfedezések áttekintése	9
2. „Mi ez az üreg, talán pince?": A rózsadombi barlangok megtalálásának körülményei	15
3. Ami a barlangot körülveszi: a Rózsadomb és környéke közettani felépítése és a terület fejlődéstörténete	23
3.1. A környék felépítésében részt vevő kőzetek rövid bemutatása	23
3.2. A környék földtani környezetének változása a földtörténet során	31
4. Repedések, hasadékok, üregek: tektonikai adottságok	33
5. A jégkorszaki források oldó munkájának eredménye: a barlang keletkezése	43
6. A József-hegyi-barlang jellemvonásai: geomorfológiai jellegzetességek	47
6.1. Szembetűnő tektonikus preformáltság	47
6.2. A barlangjáratok teljes függetlensége a felszín topográfiájától	47
6.3. A fluviatilis üledékek alárendelt mennyisége	48
6.4. Gömbfülkék és korróziós üstök gyakorisága	48
6.5. Gyakori és drasztikus méretváltozás	52
6.6. Bonyolult, labirintusos alaprajz, többszintes járathálózat	52
6.7. Jellegzetes karbonátos-szulfátos ásványtársulás	56
7. Csillogó falak, mikro- és megakristályok: a barlang ásványai és keletkezésük	57
7.1. A József-hegyi-barlangban keletkezett ásványkiválások	57
7.1.1. Kalcit	57
7.1.2. Gipsz	72
7.1.3. Aragonit	82
7.1.4. Dolomit	83
7.1.5. „Mangános bevonat”	88
7.1.6. „Hegyitej” (montmilch)	88
7.2. A József-hegyi-barlangban előforduló, nem barlangi keletkezésű ásványok	89
7.2.1. Kalcit	89
7.2.2. Barit	89
7.2.3. Agyagásványok	93
7.2.4. „Limonit”	93
7.2.5. Kova v. gejzirit	93
7.2.6. Jarosit	93
7.2.7. Egyéb szilikátásványok	93
7.3. A tárgyalt ásványok csoportosítása	94
8. Évszázadok, évezredek, évszázadezredek: a barlangrendszer kora	95
9. Vízbeömlések és lassú beszivárgások: a felszín és a barlang kapcsolata	103
10. „Itt valami gőzölög!": A feltárás története a kutatás megindulásától a barlang megtalálásáig	107
11. „Gyerekek, egy folyó, egy folyó!": további felfedezések a barlangban a bejutástól napjainkig	113
12. Pályaudvar, Repülőtér, Koporsó és társaik: a barlang elnevezéseinek eredete	127
13. Barangolás a kristálybarlangban (5 barlangtúra)	131
13.1. Hófehéren csillogó nagy termek és folyosók: a Kinizsi-pályaudvartól a Láng Sándor-teremig (klasszikus túra)	131
13.2. Kristálycsodák a „nyugati végeken”: Vörös-tenger, Természet temploma, Üvegpalota	148
13.3. Szorítók, mászások, kristályok: a Keleti-labirintus	151
13.4. Szűkületek után óriási terem: a Repülőtér	160
13.5. Kristályhajszálak között: a Kagylós-ág	161
14. A további feltáró kutatások kilátásai: a barlang lehetséges kiterjedése	167
15. Útbeszakadás, épületkárok: építésföldtani kérdések	171
16. Unokáink is fogják látni?: Természetvédelmi kérdések	175
16.1. Javaslatok a megteendő intézkedésekre	175
16.1.1. Szükséges felszíni intézkedések	175
16.1.2. Feladatok a barlangban	176
16.2. Barlanghasznosítás: javaslat a barlang részleges kiépítésére, és esetlegesen barlangkórház kialakítására	177
Köszönet	179
Utóhang	181
Irodalomjegyzék	183
A GeoLitera sorozatban megjelent kötetek	193